

Imåland
Västra lfd
Vingstads lön

3048

Uppst. av E. L. Johansson
1931.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I

Odens jakt.

Odensjakt

Odens jakt talte de gamle om. När det
blev o. dånade i luften om mörka kvällen,
så de, att det var Odin, som var ute o. jaga-
de, o. de hörd hur hans hundar skällde.

Trollen i Bruaberg

Troll det trodde de ju fanns i bergena för,
s. här på våra ägor är ett berg, de kallar Brua-
berg; där ska trollena ha tagit in ett brud-
par i berget.

Samma här hört det skratta inne i
berget s. samma här ^{sett} när trollena hade ut
sina pengar o. solade - se de skulle va' o-
mätligt rika.

Trollen i
Bruaberg.

Käror med mjölkhare.

Somma var det som kunde mjölka andras kor. Det satt de hemma o. drog på ett par strumpband, så fick andras kor släppa till mjölken. Den som ville det skulle stiga upp på en dyngesta' o. ropa till sig sanket.

En käring var det som gjorde det. Så långt som detta ropet höres, är sanket mitt! skrek hon. Men det var en som låg på luv, o. när hon stog där näken o skrek-de skulle va' näkna - la' han till henne med en gäids-gäids staka över halsarna o. skrek: 'Så långt som denna snällan höres är sanket ditt!'

Käror med
mjölkhare.

Trollskallar o. kloka gubbar.Trollskallar
o. kloka
gubbar.

Samma var det, som kunde lite mer än andra. En var det, som betade Anders i Väster-skog han gällde tjurar den där, o. de kunde vara en 12-14 kvarter, men Anders ströto dem bara över ryggen, sin stog de så stilla som lamur. Och aldrig hörde en att någon skada de honom, ändå han ingen hjälp hade.

En var det, som betade Emil; han hade en liten ynklig mår, men aldrig hade en sett män dra såna stora lass, som den. Och folk undrade på att hon bara strävade, men det underligt var, att en aldrig såg nåt på henne. Men så var det en, som kom under fund med det. 'Ga' in i den lagård, sa' hen till den o. pekade på en lagård där var.

/forts./

3048

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Och de gick in där, o. då fick de se vana
på det stället stå o. dra o. slita; det var Euvils
lass de drog. Och svetten rann av dem, så det
riktigt haglade.

Far min var ute en gång o. skulle till
marken. Lass det hade han just inte, o. en bra
häst, en fyra-åring, hade han för. Men hästen
drog så han var genomblöt, o. till slut stante han,
o. far fick honom inte ur flåken. Då kom
där en, jag tror han var från Nydala sn. den där
han bad far ta sitt lass, så skulle far ta
hans, o. det gjorde de. Och strax som far var
framkommen, kom han med fars häst, o. det
syntes inte spår av svett på honom.

Farit betydde en kusk, som dog för
båda vägra år sen. Han kunde ensam åta
sig ett arbete, som knappt 5 kunde utföra.
Jag vet en gång han åtog sig att dika på

Skriv endast på denna sida!

/forts./

5.

/forts./

3048

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

ett ställe, s. ingen kunde begripa, hur han kunde göra sitt arbete så kvickt, som han gjorde - men ingen vet ju, hur många små han hade till hjälp.

Seu fauns läu ju /runt omkring/ grubbar s. kåringar runt om i sockarna, som var ännu ledare. I Hjälmus socken fauns ju såna, så de rådde inte med att få ner kistan ordentligt, utan hon stog opp o. ner.

Den synske drängen i Köpstad.

En dräng hade vi för en del år sen. Han hade ont av syner o. spökerier. Han kunde möta likfärdar o. brudstator, en lång tid innan de kom, o. han såg furar o. manseller i vita kläder, men när han skulle ta i dem, var där inget.

En gång var han ute efter en uår o. tog henne också o. ledde hem henne. Men hon gick där o. sofsade o. till slut blev drängen arg o. svor till, men när han vände sig om, så var uårren försvunnen, o. han hade gått efter fört hela tiden.

Den synske
drängen i
Köpstad.

3048.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Hack-Eva.

Om Hack-Eva talte de. Det skulle va' en
dralning, som levde för många år sen. Hon
befallte folket ge sig ut o. odla opp landet,
o. det år efter det vi har så mycket stenrör
mitt uti i skogen; 'hackare-rör' kallade de dem.

Hack-Eva.

Skatten i Koppardammen

En var det, som skulle ta opp den store skatten i Koppardammen, de hadde tappat dammen, så all den var næstan tom. Men det begynte all spøka där så alldeles, s. den som stog for arbeidet där, han sov på en stor kyrkebibel. Til slut var det så svært - en stor svart hund sprang där om nätterna - all de var tungna all stula opp.

Skatten i
Koppar-
dammen.

Småland
Wästros
Vrigstad
1931

3048
Född 1857 i Vrigstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Hur man fridde sig mot mjölkharar.

Hur man
fridde sig
mot mjölk-
harar.

Om de märkte på ett ställe, att de mjölkade korna för dem med mjölkharar, skulle de ta mjölkebyttan o. gå ut utanför lågarn o. göra sitt behov i henne o. se så såga, att det var ännu åt dem som tog mjölken för dem. Sen skulle mjölken ta smaka av det. - Det har jag läst t.o.m. i en gammal bok vi hade.

3048

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Vrigstad gamla namn.

Vrigstad säger de för i tiden ska ha
betat Vitalsby / vitalsby/.

Vrigstad
gamla namn.

Köpstad — Jordom stad.Köpstad —
Jordom stad.

Y Köpstad påstår de, att det för
skall ha varit en stad.

/ Stora gravfält ligger på gårdens ägor -
men åtskilliga av gravarna ha vandaliserats
o. sködas bortfarande på ett symmetriskt
pietetslöst sätt. Likaså har här funnits fle-
ra bantastenan, vilka är nertagna o. använda
till olika ändamål. /

Shot knarren.Shot knarren

Knarren var en sjukdom, som de hade mycket ont av förr, s. den finns än. Den satte sig i lederna, så man knappt kunde leda på den lemmen. Knarren högg de bort, s. det har jag varit med om, när jag var pojke. Jag fick knarren i handleden, så jag knappt kunde röra handen, s. då var där en karing strax intill, som skulle hugga bort den. Hon tog tre hatustrån s. la' på en brädlapp, s. sen fick jag lägga mig vid träcket med armen på den, s. så la' hon lappen över, s. så högg hon på lederna på hatustråna tre gånger. Och vid var gång skulle jag fråga: 'Vad huggar du efter?' - 'Ja' huggar bort din knarr', så' hon. Och det gjordes tre gånger. Och jag blev bra där efter, men det var nog inte av det.

Läsa bort värk.

Värk läste de bort. En var det som hetade
Suiil, han kunde det. Jag fick värk en gång, när
jag var liten, i en kumme, s. jag gick till ko-
nom. Han höll om tummen o. mumlade lite
halvhögt s. blåste på fingern sin. Nu bli
du bra så han - och det gick om, ifall det
nu var av det.

Mot bölder.

Fick en bölder, skulle en lägga på beck, talg o.
lönnskåda, som en hade kokat ihop.

Läsa bort
värk.Mot bölder.

En frimurares jordafärd.En frimur-
ares jorda-
färd.

På Summerby var det en, som var frimurare
 De ska' aldrig bli utan pengar, säger de. Men
 när de köide honom till gravem, drog hästar-
 na av tistelstängem en gång, o. när de kom
 fram till kyrkogården, var de så svetta, så
 det rann av dem, ändå de bara hade haft slä-
 te vägen all gå på.

3048

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

"Villarpaskottet"

"Villarpa-
skottet."

Blev kreaturen sjuka, var det trollskottet
eller villarpaskottet, som andra hade satt
på dem; se'n kvittade det vad ont de hade.
Då sköt de med alepinnar över dem.

Småland
Västman län
Kriegerström sv.

3048

Uppb. av. E. A.
1931.

1857
Född 1857 i Trögstad

Johnsson
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Midsommardag

Midsommardag.

Vid midsommardagen skulle dagen va' särskilt
kraftig. Då tog de o. bredde ut handdukar
på stora flöts o. samlade in, o. såu hade
de det till att baka jäst med för hela året.

Midsommarsgång.

En det var det, som kunde se mer ån andra.
Vilde en se sin tillkommande i förväg skulle
en gå till 3 vågskål, men tyst fick en lov
att vara sin solnedgången. Då skulle en få
se sin tillkommande.

Och det fanns de, som gick midsommars-
gång för att se, vad som skulle hända under
året närmast därpå, s. då kunde de få se
brudstater o. jordstater o. mer till, men de blev
som lite underliga sin i flera del framåt.

Midsommars
gång.

Offerkällan vid Kronoberg.Offerkällan
vid Kronoberg.

Vid Kronoberg i Vrigstad samhälle finnes
en gammal offerkälla. De har hittat myc-
ket pengar där för en del år sen, men det
är då inte i min tid, de har offrat där.